

INGAS 2009 DÜZENLENDİ

İGDAŞ tarafından bu yıl üçüncüsü gerçekleştirilen 3. Uluslararası Doğalgaz Sempozyumu INGAS, 9-10 Haziran 2009 tarihlerinde İstanbul'da düzenlendi.

İstanbul'da gerçekleştirilen sempozyumda; Türkiye'de doğal gaz sektörünün içinde bulunduğu durum ve gelecek projeksiyonu gibi konuların yanı sıra doğal gaz sektöründeki küresel gelişmeler, teknolojik yenilikler ve uluslararası iş birliği imkânları ele alındı.

İki gün süren sempozyumda 6 oturumda 79 bildiri sunuldu ve 2 yuvarlak masa toplantısı yapıldı. Ayrıca son gün, "Doğal Gaz Yatırımlarının Finansmanı ve Sermaye Piyasaları" ile "Türkiye'deki Doğalgaz Sektörünün Mevcut Durumu ve Gelişimi" konulu iki adet panel gerçekleştirildi.

Sempozyumda; "Doğalgazın Küresel Enerji Pazarındaki Rolü", "Doğalgazda

Arz-Talep Güvenliği ve Fiyat Politikaları", "Doğalgazın Çevreye ve Sosyal Hayata Etkileri", "Doğalgazın Alternatif Kullanım Alanları ve Yeni Teknolojiler", "Doğalgaz Sektöründe Mevzuat ve Liberalizasyon Avrupa Gaz Direktifleri ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu", "Doğalgaz Sektöründe Varlık Yönetimi ve Gaz Kalitesi", "Doğalgazın Jeopolitiği ve Geleceğe Yönelik Beklentiler", "Türkiye'deki Doğalgaz Sektörünün Mevcut Durumu ve Gelişimi" konu başlıkları ele alındı.

Türkiye'de hızla gelişen doğal gaz sektörünün önemli ve geniş katımlı organizasyonu olan sempozyuma; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Hüseyin Eren, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu adına Kurul Üyesi Hüseyin Karataş ve Doğalgaz Dağıtıcıları Birliği (GAZBİR) Başkanı Mehmet Kazancı katıldı. BOTAŞ ve TPAO gibi sektörün aktörleri olan

kurumların yanı sıra 14 ülkeden sektörün önemli kurum ve kişileri bir araya geldi. Ayrıca gaz dağıtım şirketleri, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları da sempozyum katılımcıları arasında yer aldı. Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Grubu Üyesi H. Caner Özdemir sempozyumda "Türkiye'nin Doğal Gaz Stratejisi Nasıl Olmalıdır?" konu başlığı altında bir sunum yaptı.

Bakandan Üç Argümana Vurgu

Sempozyumda açılış konuşması yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, İGDAŞ'ın 4 milyonu aşkın abonesi bulunduğunu, bunun da ciddi bir abone sayısı olduğunu söyledi. "Bırakın Türkiye'de ilk 500 içerisinde bulunmayı, Avrupa şirketleri arasında İGDAŞ'ı önemli bir konuma taşıyor" diyen Yıldız, bu tür toplantıların sektöre şekil vermek için önemli bir fırsat olduğunu, toplantılarda alınan sonuçların enerji politikalarını da şekillendirdiğini ifade ederek, bu amaçla tüm oturumları

Taner YILDIZ

bakanlık olarak takip edeceklerini belirtti. Enerji politikalarında üç argümana vurgu yapan Bakan Yıldız, “Şimdi koyduğumuz tüm politikalar çerçevesinde üç tane temel argüman var, kurum var. Bunlardan bir tanesi İGDAŞ, bir tanesi BOTAŞ ve diğeri EPDK. Aslında bunlar birer okul. Aldığımız teorik bilgilerin uygulanabilmesiyle alakalı hem ticaretin hem de iletimin okulu BOTAŞ iken, İGDAŞ ise hem işletmecilik hem de dağıtım konusunda diğ dağıtım şirketlerine önemli katkı sağlamış durumdadır.”

Sempozyum açılışında konuşan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Üyesi Hüseyin Karataş, doğal gaz sektöründe artık önemli ölçüde hedefe ulaşıldığını savundu. Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği (GAZBİR) Başkanı

Hüseyin KARATAŞ

Mehmet Kazancı ise doğal gaz pazarının Türkiye’de 20 yıllık bir geçmişe sahip olduğunu, ancak özellikle 2003 yılından sonra piyasanın serbestleşmesiyle hızlı bir gelişmenin başladığını söyledi. Doğal gazda Türkiye’nin 20 milyar dolarlık ekonomik büyüklükle Avrupa’nın altıncı büyük doğal gaz pazarı konumuna geldiğini ifade eden Kazancı, başlangıçta beş olan doğal gaz dağıtım şirketinin son altı yılda 60 şirkete ulaştığını açıkladı.

Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı ve İGDAŞ Genel Müdürü Bilal Aslan konuşmasında, doğal gaz sektörünün ekonomi, uluslararası politika ve strateji bakımından ciddi bir öneme sahip olduğunu ve bu nedenle her geçen gün yeni açılımlara ihtiyaç duyulduğunu kaydetti. Uluslararası bir sempozyum yapmayı planladıklarında dünya şirketi olma yolunda hızla büyüyen bir firma olduklarını, kendileri büyürken dünyadaki sektörün de büyüdüğü düşüncesinden yola çıkarak, sektörün tüm temsilcilerini bir araya getirmeye karar verdiklerini dile getirdi. Sorunlarını ve çözümlerini uluslararası düzeyde görüşme fikrinden yola çıktıklarını söyleyen Aslan; “Bunları yaparken de bilgi paylaşımında bulunalım. Gelişmiş teknolojilerin kullanım yöntemlerini konuşalım. Alıcı-satıcı,

Mehmet KAZANCI

Bilal ASLAN

üretici-ithalatçı ve işletmeci bir araya gelip bir sinerji oluşturmalarını sağlayalım. Ayrıca şeffaf bir piyasanın oluşturulmasına da katkıda bulunalım ve tüm bu düşünceleri sektördeki paydaşlarımızla gerçekleştirelim” diye konuştu.

“Ulusal Enerji Strateji Merkezi Oluşturulmalı”

Sempozyumun birinci günü yapılan ikinci oturumda konuşan Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Grubu Üyesi H. Caner Özdemir, Türkiye’de doğal gaz talebinin plansız bir şekilde gelişmesinden dolayı diğer ülkelere göre dışa daha çok bağımlı bir enerji sektörünün oluştuğunu belirtti. Özdemir, bu bağımlılığın azaltılması için Türkiye’nin doğal gaz stratejisinin nasıl olması gerektiğine dair şu önerileri dile getirdi: “Türkiye Enerji Strateji Belgesi ve Ulusal Enerji Strateji Merkezi oluşturulmalı. Ulusal Enerji Strateji Merkezi; yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarını dikkate alarak enerji yatırımlarına yön verecek enerji arz talep projeksiyonları hazırlamalı, arz güvenliği ve sürdürülebilir enerji politikalarının hayata geçirilmesi için enerji vergilerini ve enerji yatırımlarına yapılacak teşvikleri açık bir şekilde belirlemeli, kamu ve lisans alan özel sektör yatırımlarının gerçekleştirilmesi için gerekli takip ve yatırımları

uygulamalı, bu amaçlarla diğer bakanlıklarla gerekli koordinasyonu ve bir sanayi envanterinin hazırlanmasını sağlamalı.”

TPAO'nun tamamını ve BOTAS'ın bazı birimlerini bünyesine alacak Türkiye Petrol ve Doğal Gaz Kurumu'nun oluşturulması gerektiğini vurgulayan Özdemir, BOTAS'ın perakende amaçlı doğal gaz iletim ve dağıtım şebekeleri, LNG terminaleri ile yer altı depolama tesislerinin kamunun elinde kalacak şekilde, kamu ve evrensel hizmet gereği ayrı bir bünyede yapılandırılması gerektiğini kaydetti. Özdemir, doğal gaz ticaret, ithalat, ihracat ve toptan satış hizmetlerinin rekabete açık bir hale getirilmesi gerektiğini ifade ederek, doğal gaz tüketicilerine hizmet verecek perakendecilik hizmetlerinin bir an önce başlatılmasını istedi.

“BOTAS'a Yeni Doğal Gaz Alım Sözleşmesi Yapma Hakkı Verilmeli”

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) hem lisans

H. Caner ÖZDEMİR

verdiğine hem de kural koyucu, denetleyici ve yargılayıcı bir durumda bulunduğu dikkat çeken Özdemir, EPDK'nın idari ve mali denetleme alanında yoğunlaşmasının daha uygun olacağını savundu. BOTAS'ın mevcut doğal gaz sözleşmelerinin özel kuruluşlara devri yönündeki ısrarlı dayatmalara son verilmesini isteyen H. Caner Özdemir, 2011 sonrası arz açığı oluşması ihtimalinin göz önüne alınarak uygulanan doğal gaz ithalat yasağının son bulması gerektiğini

vurguladı. “BOTAS'a da talepte bulunan diğer kuruluşlarla birlikte yeni doğal gaz alım sözleşmesi yapma ve ithalat hakkı verilmelidir” diyen Özdemir, doğal gazın transit ticareti ile ilgili yasal düzenlemelerin tamamlanması ve doğal gaz ihracatının mümkün olması gerektiğini işaret etti. Mevcut doğal gaz alım sözleşmelerinin “takrir-i müzakere” konusu yapılması gerektiğini vurgulayan Özdemir, “Anlaşmalarda fiyat iyileştirmeleri hedeflenmeli, alınmayan gazın bedelinin ödenmesine cevaz veren, gazın üçüncü ülkelere satılmasını önleyen hükümler iptal edilmelidir” dedi. Toplumsal yaşamın merkezinde yer alan ve kamusal bir hizmet olan doğal gazı yönelik ihtiyacın belirlenmesinin, karşılanmasının, iletilmesinin ve planlama yapılmasının kaçınılmaz bir zorunluluk olduğunu belirten Özdemir, doğal gazı ucuz, kesintisiz, sürekli ve güvenli biçimde erişimin temel bir insan hakkı olduğunun unutulmaması gerektiğini söyledi. ■

